

Psykologiens rolle

AF Joachim Meier, psykolog, journalist, Langelandsgade 199, 1 tv., Aarhus N

22/3 bragte JP lektor Jørn Bjerres kritiske modsvar til min kronik fra den 23/2, i hvilken jeg argumenterer for, at ledere skal være varsomme med brugen af spirituelle ledelsesformer, fordi de risikerer at sløre de organisatoriske magtforhold.

Bjerre mener ikke, at problemet kan begrænses til spiritualitet, men omhandler brugen af psykologisk viden i arbejdslivet i det hele taget. Konsekvensen er, så vidt jeg forstår Bjerre, at ikke kun spirituelle tilgange til ledelse, men også al psykologisk viden må uddrives af arbejdslivet.

Bjerre løber et vigtigt ærinde, når han peger på, at faren ved moderne ledelsesværktøjer ikke begrænser sig til de spirituelle, men også omfatter psykologien. Træder man imidlertid et skridt tilbage og studerer de forskellige måder, hvorpå der arbejdes med psykologi i arbejdslivet, er det dog vanskeligt at rubricere alle tilgange under ét og samme entydige tag, som Bjerre gør.

For eksempel: Placerer man stress som en lidelse inde i medarbejderen, eller anskuer man snarere stress som en del af en større organisatorisk sammenhæng, hvori både strukturelle og ledelsesmæssige faktorer indgår? Forudsætter man, at der kan skabes magtfrie rum i forbindelse med coaching og MUS-samtaler, eller opfatter man magt som et grundvilkår, der altid er til stede i den organisatoriske kontekst?

Og hvad med menneskers følelser? Skal de ideelt set bruges og blandes mest muligt sammen med arbejdet, eller bør man i stedet stræbe efter at reservere dem til privatlivet, så arbejdet ikke kapitaliserer på hele mennesket? Alle er eksempler på spørgsmål, psykologer forholder sig til. Og deres svar varierer. Bjerres kategoriske fremstilling af psykologiens rolle i arbejdslivet er derfor utilstrækkelig, såfremt vi skal forstå, hvad dens rolle reelt er og bør være. I respekt for den magt, der er på spil, når man arbejder med psykologiske processer, bør vi gennemsigtiggøre den markante variation af tilgange og deres væsensforskellige indflydelse på menneskers liv.